Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білімминистрлігі
М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті
Мәдениет және өнер факультеті

Бекітемін
М.Өтемісов атындағы
Батыс Қазақстан
университетінің қабылдау
комиссиясының төрағасы
_____ Сергалиев Н.Х.
10 _____ 06 _____ 2026 ж.

В021 Орындаушылық өнер білім беру тобының 6В02125Дәстүрлі музыкалық өнербілім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық және қабылдау емтихандарының бағдарламасы

ОРАЛ - 2026

Бағдарлама ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығымен бекітілген Жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары негізінде әзірленді.

Орындаушылық өнер мамандарын дайындау БББ кафедра отырысында қаралды.

Хаттама № « » 2026 ж.
Орындаушылық өнер мамандарын дайындау БББ жетекшісі
_____ Бабенко О. А.

Мәдениет және өнер факультет кеңесінің отырысында бекітілген
Хаттама № « » 2026 ж.

Факультет кенесінің төрағасы:_____ Кажимова Қ. Р.

Кіріспе бөлім

Шығармашылық емтихандарды өткізу «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығына сәйкес әзірленген және шығармашылық емтихандарды өткізу тәртібін анықтайды

Шығармашылық емтиханның мақсаты талапкерлердің шығармашылық қабілеттерінің және шығармашылық бағыттағы кәсіптерді меңгерудегі тұлғалық алғышарттарының болуын тексеру болып табылады.

Шығармашылық емтихандарды жоғары оқу орындарының пәндік комиссиялары өткізеді.

Жалпы орта, техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білімі туралы құжаты бар, шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламаларына түсуші адамдар екі шығармашылық емтихан тапсырады.

Шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламаларының тобына қысқартылған оқыту мерзімдерін көздейтін жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша түсуші адамдар бір шығармашылық емтихан тапсырады.

Талапкерлердің шығармашылық мамандықтарға өтініштерін қабылдау олар таңдаған жоғары оқу орындарының орналасқан жері бойынша жүзеге асырылады.

Түсу сынағының құрылымы

1.Шығармашылық емтихандардың кестесін (пәннің атауы, күні, уақыты және өткізілетін орны, консультациялар, нәтижелерді жариялау күні) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттар қабылдау басталғаннан кешіктірілмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

2.Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім туралы құжаты бар оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтихандар 50 балдық жүйе бойынша бағаланады.

3.Қысқартылған оқыту мерзімдерін көздейтін жоғары білім кадрларын даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша оқуға түсушілер үшін шығармашылықемтихан 20 балдық жүйе бойынша бағаланады.

4.Емтихан болатын күні көрсетілген уақытта тапсырушы емтиханға қатысу керек. Емтихан басталар алдында талапкер өзінің жеке куәлігін немесе паспортын көрсетуі талап етіледі.

5.Шығармашылық жұмыстарды тексеруді тек пәндік комиссияның мүшелері жүргізеді.

6.Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары еркін нысандағы бағалау ведомосымен және пәндік комиссия хаттамасымен ресімделеді.

7.Тексерілген жұмыстар, бағалау ведомостері және бағалары мен тексеруші емтихан қабылдаушылардың, пәндік комиссиясы төрағасының қолдары қойылған хаттамалар жауапты хатшыға (оның орынбасарына) нәтижелерді жариялау үшін беріледі.

8.Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткеннен кейін сол күні хабарланады.

9.Талаптарды сақтауды және шығармашылық емтихандарды бағалау кезіндегі даулы мәселелерді шешуді, емтихан өткізу кезеңінде шығармашылық емтихандар тапсырушы тұлғалардың құқығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында әрбір жоғары оқу орнында апелляциялық комиссия құрылады.

10.Апелляциялық комиссия шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтінімдерін қарастыру үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы жоғары оқу орны ректорының бұйрығымен бекітіледі.

11.Апелляцияға өтінімді аппеляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтихан тапсырушы тұлға жеке береді. Өтінім шығармашылық емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарастырады.

12.Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіпте жұмыс істейді. Тұлға апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның өтінімі апелляцияға қарастырылмайды.

13.Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санынан көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның және комиссия мүшелерінің барлығының қолы қойылған хаттамамен ресімделеді

Қабылдау сынағының сипаттамасы.

1. М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінде 6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім бағдарламасы бойынша оқуға қабылданушыларға шығармашылық емтихандар оффлайн режимінде өткізіледі.
2. Емтихан болатын күні көрсетілген уақытта тапсырушы қабылдау емтихандардың кестесінде көрсетілген аудиторияда болу тиіс. Емтихан басталар алдында талапкер өзінің жеке куәлігін немесе паспортын көрсетеді.
3. 1-ші емтихан: жеке (соло) бағдарламасын орындау; 2-ші емтихан: Музыкалық-теориялық пәндер бойынша ауызша/ немесе жазбаша емтихан (музыканың қарапайым теориясы/гармония/ сольфеджио/ этносольфеджио).
4. Шығармашылық емтиханға қайта қатысуға және қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.
5. Емтихан жұмыстарын тексеру тек жоғары оқу орнының ғимаратында жүргізіледі.
6. Шығармашылық жұмыстарды тексеруді тек пәндік комиссияның мүшелері жүргізеді.
7. Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары еркін нысандағы бағалау ведомосымен және пәндік комиссия хаттамасымен ресімделеді.
8. Тексерілген жұмыстар, бағалау ведомостері және бағалары мен тексеруші емтихан қабылдаушылардың, пәндік комиссиясы төрағасының қолдары қойылған хаттамалар жауапты хатшыға (оның орынбасарына) нәтижелерді жариялау үшін сол күні беріледі.
9. Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткеннен кейін сол күні хабарланады.
10. Талаптарды сақтауды және шығармашылық емтихандарды бағалау кезіндегі даулы мәселелерді шешуді, емтихан өткізу кезеңінде шығармашылық емтихандар тапсырушы тұлғалардың құқығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында әрбір жоғары оқу орнында апелляциялық комиссия құрылады.
11. Апелляциялық комиссия шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтінімдерін қарастыру үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы жоғары оқу орны ректорының бұйрығымен бекітіледі.
12. Апелляцияға өтінімді аппеляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтихан тапсырушы тұлға жеке береді. Өтінім шығармашылық емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарастырады.
13. Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіпте жұмыс істейді. Тұлға апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның өтінімі апелляцияға қарастырылмайды.
14. Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санынан көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның және комиссия мүшелерінің барлығының қолы қойылған хаттамамен ресімделеді.

Қабылдау сынағының сипаттамасы.

(музыкалық және өнер колледж түлектеріне (кейде комиссия шешімі бойынша балалар музыка мектебінің және өнер мектептерінің түлектеріне)– *күндізгі оқу түрі*)

6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім беру бағдарламасы бойынша бітірген түлектер мамандандырылуы бойынша (домбыра, қобыз, баян-аккордеон, бас-домбыра, бас-қобыз) *өнер бакалавры академиялық дәрежесіне* ие болып, *концерттік орындаушы, оркестр, ансамбль әртісі*, орта музыкалық білім беретін мекемелерде оқытушы болып жұмыс жасай алатын біліктілік беріледі.

6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім беру бағдарламасы бойынша бітірген түлектер келесі қызметтерді атқаруға құзырлы:

- Мәдениет және өнер саласындағы аспапта орындаушылық (домбыра, қобыз, баян-аккордеон, бас-домбыра, бас-қобыз, халық әні)
- Мамандығы бойынша оқытушы (домбыра, қобыз, баян-аккордеон, бас-домбыра, бас-қобыз, халық әні)
- Шығармашылық ұжымдардың жетекшісі (ансамбль, оркестр);
- Мәдениет, білім беру және ғылым салаларындағы басшылық, менеджер;

6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім беру бағдарламаласы бойынша бітірген бакалаврлардың қызмет объектісі: мәдениет және өнер мекемелері, орта музыкалық білім беретін білім беру ордалары, ғылыми ұйымдар, шығармашылық ұжымдар, одақтар, орталықтар, әртүрлі музыкалық ұжымдар, музыкалық студиялар.

Кәсіби қызметінің пәніне музыкалық халық аспаптары, ноталық әдебиеттер, дыбыс шығаратын техникалық құралдар жатады.

Екі шығармашылық емтихан:

1. Жеке бағдарламаны орындау;
2. Музыкалық-теориялық пәндер бойынша ауызша/ немесе жазбаша емтихан (музыканың қарапайым теориясы/гармония/ сольфеджио/ этносольфеджио).

Қабылдау талаптары

Абитуриент міндетті:

- Аспапта кәсіби орындаушылық негіздерін меңгеру, әртүрлі композиторлардың шығармаларын еркін орындау (халық музыкасы, Қазақстан және шет ел композиторларының классикалық шығармалары);
- Әртүрлі қиыншылықтағы Қазақстан және шет ел композиторлары А.Жұбанов, Е.Брусиловский, Л.Хамиди, Х.Тастанов, Б.Боккерини, А.Вивальди, П.Чайковский және т.б. шығармаларын жатқа ойнау (домбыра, қобыз, баян-аккордеон, бас-домбыра, бас-қобыз):
- Аспаптың техникалық дағдыларын білу, ыңғайлы және дұрыс аппликатура, негізгі штрихтарды орындау, интонациялық таза дыбыс шығара білу, өлшем, ырғақ жөніндегі сауаттылық;
- Әртүрлі жанр және стильде жазылған композиторлардың туындыларын көркем орындау;

Әрбір талапкердің жеке музыкалық аспабы, орындалатын репертуардың ноталары, қажет болған жағдайда фортепианолық сүйемелдеудің ноталары (қобыз, прима-домбыра, шертер, бас-қобыз, бас-домбыра) болуы міндетті. Сондай-ақ талапкерлер емтихандық дресс-код талаптарына сәйкес киінуі тиіс: үсті ақ, асты қара түсті. Жеке куәлікті өзімен бірге алып жүру міндетті..

Консультация күні абитуриент педагог-консультантқа қабылдау емтиханда орындайтын барлық шығармаларын көрсетіп, гармония және сольфеджио пәнінен тапсырма алу керек (теориялық материалдар және ноталық үлгілер).

Бағдарламаның мазмұны мен сұрақтары

6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім беру бағдарламасы бойынша оқуға қабылданатын студенттер екі пәннен шығармашылық емтихан тапсырады:

1 емтихан – Жеке бағдарламаны орындау

а) аспапты кәсіби деңгейде меңгеру, оң және сол қолдарының дұрыс қойылымы, штрихтық сауаттылық және әртүрлі орындаушылық әдістерді орындау, таза интонациялық дыбыс шығара білу, өлшемді-ырғақты сауаттылық;

б) әртүрлі қиындық деңгейде жатқа 2-3 шығармаларды орындау (ірі формадағы шығармалар, шетел және қазақстандық композиторларының пьесалары), XX-XXI ғ.ғ. композиторлар шығармалары. Ішекті және үрмелі аспаптар мамандықтары бойынша ірі формадағы пьесалар және шығармаларды фортепиано сүйемелімен орындау.

2 емтихан - Музыкалық-теориялық пәндер бойынша ауызша/ немесе жазбаша емтихан (музыканың қарапайым теориясы/гармония/ сольфеджио/ этносольфеджио).

а) И. Дубовский оқулығы негізінде гармония және музыка теориясы бойынша сұрақтар қойылады. Талапкерлер аккордтардың негізгі функцияларын (тоника, субдоминанта, доминанта), үшдыбыстардың түрлері мен олардың айналымдарын, доминантсептаккорд пен оның айналымдарын, консонанс пен диссонанстың айырмашылығын, сондай-ақ аккордтардың кең және тар орналасу ерекшеліктерін білуі қажет.

б) Колледж түлектері мажор және минор тональдіктерінде (кілт белгісінде 4 белгіге дейін) каданстық квартсекстаккорд пен үшдыбыстардың айналымдарын қолдана отырып, период түріндегі гармониялық тапсырманы орындауы тиіс.

Музыкалық мектеп түлектері берілген тональдіктерде аккордтар мен олардың айналымдарын құрастыруы қажет.

в) Есту қабілетін тексеру бойынша талдау жүргізіледі. Онда талапкерлер натуральды мажор мен минордың үш түріндегі (натуральды, гармониялық, мелодиялық) интервалдарды, тональдік сатыларын, өлшемді, тұрақсыз дыбыстардың тұрақты дыбыстарға тартылуын анықтап, диатоникалық дыбыс қатарын ажырата білуі керек.

г) Мажор және минор тональдіктерінде (кілт белгісінде бірден төрт белгіге дейін) период түріндегі бірдауысты музыкалық диктант беріледі. Талапкерлер әуенді, ырғақты және метрді есту арқылы жазып, әуеннің бағытын, кульминациясын және ладтық ерекшелігін анықтай білуі тиіс.

Сондай-ақ талапкерлер емтихандық дресс-код талаптарына сәйкес киінуі қажет: үсті ақ, асты қара түсті киім. Міндетті түрде өзімен бірге жеке куәлігі, қалам, қарындаш және ноталық парақ болуы керек.

Шығармашылық емтиханның әрқайсысы жеке бағаланады. Бір шығармашылық емтиханның ең жоғарғы баллы – 50.

45-50 балл «өте жақсы»

35-44 балл «жақсы»

5-34 баллов «қанағаттанарлық»

0-4 баллов «қанағаттанарлықсыз»

Қысқартылған оқу түріне өтініш берген техникалық және кәсіби білімнен кейін түсетін түлектерді қабылдау үшін емтихан сұрақтары, оқу мерзімі 3 жыл

(Орта арнайы білімі бар-колледж,училищенің ұқсас мамандықтарының түлектеріне-*күндізгі, қысқартылған оқу түрі*)

ЖОО-ға түсу үшін абитуриент бір пәннен шығармашылық емтихан тапсырады:

1.Жеке бағдарламаны орындау.

6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім беру бағдарламасы бойынша бітірген түлектер мамандандырылуы бойынша (домбыра, қобыз, баян-аккордеон, бас-домбыра, бас-қобыз) *өнер бакалавры академиялық дәрежесіне* ие болып, *концерттік орындаушы, оркестр, ансамбль әртісі*, орта музыкалық білім беретін мекемелерде оқытушы болып жұмыс жасай алатын біліктілік беріледі.

6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім беру бағдарламасы бойынша бітірген түлектер келесі қызметтерді атқаруға құзырлы:

- Мәдениет және өнер саласындағы аспапта орындаушылық (домбыра, қобыз, баян-аккордеон, бас-домбыра, бас-қобыз, халық әні)
- Мамандығы бойынша оқытушы (домбыра, қобыз, баян-аккордеон, бас-домбыра, бас-қобыз, халық әні)
- Шығармашылық ұжымдардың жетекшісі (ансамбль, оркестр);
- Мәдениет, білім беру және ғылым салаларындағы басшылық, менеджер;

6В02125 Дәстүрлі музыкалық өнер білім беру бағдарламасы бойынша бітірген бакалаврлардың қызмет объектісі: мәдениет және өнер мекемелері, орта музыкалық білім беретін білім беру ордалары, ғылыми ұйымдар, шығармашылық ұжымдар, одақтар, орталықтар, әртүрлі музыкалық ұжымдар, музыкалық студиялар.

Кәсіби қызметінің пәніне музыкалық халық аспаптары, ноталық әдебиеттер, дыбыс шығаратын техникалық құралдар жатады.

Қабылдау талаптары:

Абитуриент міндетті:

- Аспапта кәсіби орындаушылық негіздерін меңгеру, әртүрлі композиторлардың шығармаларын еркін оқу (халық музыкасы, Қазақстан және шет ел композиторларының классикалық шығармалары);
- Орта қиыншылықтағы Қазақстан және шет ел композиторлары А.Жұбанов, Е.Брусиловский, Л.Хамиди, Х.Тастанов, Б.Боккерини, А.Вивальди, П.Чайковский және т.б. шығармаларын орындау (фортепиано, скрипка, виолончель, контрабасс):
- Аспаптың техникалық дағдыларын білу, ыңғайлы және дұрыс аппликатура, негізгі штрихтарды орындау, интонациялық таза дыбыс шығара білу, өлшем, ырғақ жөніндегі сауаттылық;
- Әртүрлі жанр және стильде жазылған композиторлардың туындыларын көркем орындау;

Абитуриенттердің барлығының жеке музыкалық аспабы, орындайтын репертуардың ноталары, қажет болса фортепиано сүйемелінің нотасы да болу керек.

Консультация күні абитуриент педагог-консультантқа қабылдау емтиханда орындайтын барлық шығармаларын көрсетіп.

Бағалау критерийлері:

Жеке бағдарламаны орындау

а) аспапты кәсіби деңгейде меңгеру, оң және сол қолдарының дұрыс қойылымы, штрихтық сауаттылық және әртүрлі орындаушылық әдістерді орындау, таза интонациялық дыбыс шығара білу, өлшемді-ырғақты сауаттылық;

б)әртүрлі қиындық деңгейде жатқа 2-3 шығармаларды орындау (ірі формадағы шығармалар, шетел және қазақстандық композиторларының пьесалары), XX-XXI ғ.ғ. композиторлар шығармалары. Ішекті және үрмелі аспаптар мамандықтары бойынша ірі формадағы пьесалар және шығармаларды фортепиано сүйемелімен орындау.

Шығармашылық емтиханның ең жоғарғы баллы – 20.

15-20 балл «өте жақсы»

10-14 балл «жақсы»

5-9 баллов «қанағаттанарлық»

0-4 баллов «қанағаттанарлықсыз

Қысқартылған (3 ж.) оқу түрі бойынша талапкерлерге қойылатын
Коллоквиум сұрактары

1Қазақтың көне музыкалық фольклоры (сарын ұғымы, ғұрыптық және тұрмыс-салт әндері).
2 Үрмелі аспаптық музыка. Сыбызғы күйлері.
3 Қобыз өнерінің көне үлгілері.
4 Қазақ музыкасындағы «қоңыр» сөзінің этимологиясы.
5 Тәуелсіз Қазақстанның «Мәдени мұра» (2004), «Мәңгілік Ел» (2012) және «Рухани жаңғыру» (2017) атты мемлекеттік бағдарламалардың мақсаты мен міндеттері.
6 Қорқыт Ата (VIII-IX ғ.ғ.) мұрасы. Синкреттілік өнер. Қорқыт күйлерінің музыкалық тілі.
7.Қазақ даласындағы бақсылардың қызметі. Қорқыт мұрасының ізбасарлары Берікбай Нұрғали, Құрманбай, Сабырбай, Сары, Қанқожа Уәлиханов, Молықбай, Қазбек, Нышан, Тама Алтынбек, Дүкен.
8 Академик А.Қ.Жұбановтың «Ғасырлар пернесі» еңбегіндегі қазақтың дәстүрлі аспапты музыкасы.
9 Қазақтың классик-композиторы Құрманғазы Сағырбайұлының күй мұрасы.
10 Қазақ күйлеріндегі тотемдік образдар. («Ақсақ құлан», «Нар идірген», «Бөкен жарғақ», «Тепеңкөк», «Тарғыл тана», «Жез киік», «Желмая» «Жорға аю», «Ақсақ киік», «Боз айғыр» және т.б. туындылардың аңыздары).
11 Арқа өңірінің күйшілік және әншілік дәстүрі. Теріс бұрау күйлер туралы түсінік. Сал-серілік институттың қалыптасуы және көрнекті өкілдері.
12 Байжіігіт шығармашылығындағы тарихи тақырып («Қосбасқан», «Көкбалақ» күйлерінің аңыздары).
13 Боғда Қараұлы (шамамен 1765-1845) күйлері. «Жем суының тасқыны».
14 Махамбет Өтемісұлының (1804-1844) батырлық, ақындық және күйшілік өнері. Қ.Ахмедьяровтың «Шашақты найза, шалқар күй» еңбегі.
15 Шертпе орындаушылық дәстүрдің негізін қаалған күйші-композитор Тәттімбет Қазанғапұлы (1815-1860). Лирика-философиялық күйлер.
16 Дәулеткерей Шығайұлы (1814-1873) - төкпе орындаушылық дәстүріндегі «төре күйлер» топтамасының негізін қалыптастырушы. Композитор туындыларындағы әйел образдары образдары («Қос алқа», «Қыз Ақжелең», «Ақбала қыз», «Құдаша», «Көркем ханым», «Кербез», «Жұмабике»).
17 Маңғыстау өңірінің күйшілік дәстүрі және орындаушылық мектебі.
18 Абыл Тарақұлы (1820-1892) шығармашылығындағы қазақ және түрікмен музыкасының ұштасу үлгілері. «Абыл», «Нарату» туындылары.
19 Ақтөбе өңірі күйшілік мектебіінң көрнекті өкілі Қазанғап Тілеппергенұлы (1854-1927). Балжан қызға арналған күйлер топтамасы, Философиялық жырау-жыршылық дәстүріндегі «Көкіл», «Ақжелең» туындылары.
20 Құрманғазы күйлерін жеткізуші Мәмен Мұратұлы (1859-1931). Мәмен мұрасын жалғастырушылар – Тоғайбай, Қали Жантілеуов, Оқап Қабиғожин.
21 Батыс қазақстандық күйшілік-орындаушылық мектептің ірі өкілі – Сейтек Оразалыұлы (1861-1933). Әділдікті көксеген қаіп-қатерге толы композитор тағдыры. «Бес қыз», «Заман-ай», «Сексен ер», «16 жыл» туындылары.
22 Бір ғасырға жуық өмір сүрген Дина Нұрпейісованың (1861-1955) орындаушылық, композиторлық шеберлігі. Күйлердің композициялық және тақырыптық ерекшелігі. («Науаи», «Байжұма», «Бұлбұл», «Жігер»). Дина күйлеріндегі сол қолдың қағыс техникасы және оң қолдың аппликатурасы.
23 Сүгір Әлиұлының (1892-1961) күй мұрасы. «Телқоңыр», «Майда қоңыр», «Шалқыма», «Қос басар», «Аққу» туындылары. Қобыз күйлерінің ықпалы.

24 Ауызша дамыған Арқа кәсіби әншілік-орындаушылық дәстүрін негізін қалаған композитор, айтыскер-ақын Біржан-сал Қожағұлұлы (1831-1894).
25 Талантты ақын, арқа орындаушылық мектебінің әнші-композиторы Ақан-сері Қорамсаұлы (1843-1913).
26 Батысқазақстандық әншілік мектептің іргетасын қалыптастырушы Мұхит Мералыұлы (1841-1918). «Айнамкөз», «Дүние-ай», «Зәуреш» әндері.
27 XIX ғ. көрнекті әншісі Әсет Найманбайұлы (1867-1922).
28 Біржан-сал және Ақан-сері дәстүрін жалғастырушы Жаяу Мұса Байжанов (1835-1929). «Ақ сиса», «Гауһар қыз», «Көгершін» әндері.
29 Естай Беркімбайұлының (1868-1946) «Қорлан» әніндегі лирика-драматургиялық мазмұнындағы романс жанрының белгілері.
30 Мәди Бапиұлы (1880-1921), Ыбырай Сандыбайұлы (1860-1932), Балуан Шолақ Баймырзаұлының мәңгілік әншілік өнері. «Үшқара», «Гәкку», «Ғалия» және т.б. туындыларындағы музыкалық-стильдік белгілер.
31 Қазақтың тұңғыш әйел әнші-композиторы Майра Уәлиқызы (1896-1929). Гармонь сүйемелімен орындалған «Майра», «Толқыма», «Бақша» әндері.
32 Абайдың музыкалық мұрасы. Әндеріндегі буындық жүйе.
33 Қазақстанда сырнай аспабының сүйемелімен ән орындау дәстүрі.
34 Гармоника аспабының пайда болу және таралу ареалы. Қол гармонның отаны. Жасалуы, түрлері және орындаушылық тәсілдері.
35 Баян аспабында шебер орындаушылар және ғалым-ұстаздардың еңбектері.
36 Білім жүйесінде орныққан нота сауаты бойынша баян аспабын меңгеру мүмкіндіктері. Мектеп-колледж- жоо-ның білім бағдарламалары.
37 Баян аспабында орындалатын музыкалық шығармалардың жанрлық түрлері. Пьеса, этюд, вариация, концерт, соната, полифониялық туындыларды орындау қажеттілігі.
38 Музыкалық аспапты меңгеру әдістері. Оң және сол қол қойылымы. Аппликатура туралы түсінік. Ырғақ және динамика сауаттылығы.
39 Жеке сабақты ұйымдастыру және оқушының өз бетімен дайындалуының маңыздылығы.
40 Музыкалық терминдер. Музыка екпіні. Динамикалық күш белгілері.

4.3.Шетел азаматтары және мерзімді әскери қызмет өткерген азаматтар үшін сұхбаттасу сұрақтары

1Қазақтың көне музыкалық фольклоры (сарын ұғымы, ғұрыптық және тұрмыс-салт әндері).
2 Үрмелі аспаптық музыка. Сыбызғы күйлері.
3 Қобыз өнерінің көне үлгілері.
4 Қазақ музыкасындағы «қоңыр» сөзінің этимологиясы.
5 Тәуелсіз Қазақстанның «Мәдени мұра» (2004), «Мәңгілік Ел» (2012) және «Рухани жаңғыру» (2017) атты мемлекеттік бағдарламалардың мақсаты мен міндеттері.
6 Қорқыт Ата (VIII-IX ғ.ғ.) мұрасы. Синкреттілік өнер. Қорқыт күйлерінің музыкалық тілі.
7.Қазақ даласындағы бақсылардың қызметі. Қорқыт мұрасының ізбасарлары Берікбай Нұрғали, Құрманбай, Сабырбай, Сары, Қанқожа Уәлиханов, Молықбай, Қазбек, Нышан, Тама Алтынбек, Дүкен.
8 Академик А.Қ.Жұбановтың «Ғасырлар пернесі» еңбегіндегі қазақтың дәстүрлі аспапты музыкасы.
9 Қазақтың классик-композиторы Құрманғазы Сағырбайұлының күй мұрасы.
10 Қазақ күйлеріндегі тотемдік образдар. («Ақсақ құлан», «Нар идірген», «Бөкен жарғақ», «Тепеңкөк», «Тарғыл тана», «Жез киік», «Желмая» «Жорға аю», «Ақсақ киік», «Боз айғыр» және т.б. туындылардың аңыздары).

11 Арқа өңірінің күйшілік және әншілік дәстүрі. Теріс бұрау күйлер туралы түсінік. Сал-серілік институттың қалыптасуы және көрнекті өкілдері.
12 Байжіігіт шығармашылығындағы тарихи тақырып («Қосбасқан», «Көкбалақ» күйлерінің аңыздары).
13 Боғда Қараұлы (шамамен 1765-1845) күйлері. «Жем суының тасқыны».
14 Махамбет Өтемісұлының (1804-1844) батырлық, ақындық және күйшілік өнері. Қ.Ахмедьяровтың «Шашақты найза, шалқар күй» еңбегі.
15 Шертпе орындаушылық дәстүрдің негізін қаалған күйші-композитор Тәттімбет Қазанғапұлы (1815-1860). Лирика-философиялық күйлер.
16 Дәулеткерей Шығайұлы (1814-1873) - төкпе орындаушылық дәстүріндегі «төре күйлер» топтамасының негізін қалыптастырушы. Композитор туындыларындағы әйел образдары образдары («Қос алқа», «Қыз Ақжелең», «Ақбала қыз», «Құдаша», «Көркем ханым», «Кербез», «Жұмабике»).
17 Маңғыстау өңірінің күйшілік дәстүрі және орындаушылық мектебі.
18 Абыл Тарақұлы (1820-1892) шығармашылығындағы қазақ және түрікмен музыкасының ұштасу үлгілері. «Абыл», «Нарату» туындылары.
19 Ақтөбе өңірі күйшілік мектебіінң көрнекті өкілі Қазанғап Тілеппергенұлы (1854-1927). Балжан қызға арналған күйлер топтамасы, Философиялық жырау-жыршылық дәстүріндегі «Көкіл», «Ақжелең» туындылары.
20 Құрманғазы күйлерін жеткізуші Мәмен Мұратұлы (1859-1931). Мәмен мұрасын жалғастырушылар – Тоғайбай, Қали Жантілеуов, Оқап Қабиғожин.
21 Батысқазақстандық күйшілік-орындаушылық мектептің ірі өкілі – Сейтек Оразалыұлы (1861-1933). Әділдікті көксеген қаіп-қатерге толы композитор тағдыры. «Бес қыз», «Заман-ай», «Сексен ер», «16 жыл» туындылары.
22 Бір ғасырға жуық өмір сүрген Дина Нұрпейісованың (1861-1955) орындаушылық, композиторлық шеберлігі. Күйлердің композициялық және тақырыптық ерекшелігі. («Науаи», «Байжұма», «Бұлбұл», «Жігер»). Дина күйлеріндегі сол қолдың қағыс техникасы және оң қолдың аппликатурасы.
23 Сүгір Әлиұлының (1892-1961) күй мұрасы. «Телқоңыр», «Майда қоңыр», «Шалқыма», «Қос басар», «Аққу» туындылары. Қобыз күйлерінің ықпалы.
24 Ауызша дамыған Арқа кәсіби әншілік-орындаушылық дәстүрін негізін қалаған композитор, айтыскер-ақын Біржан-сал Қожағұлұлы (1831-1894).
25 Талантты ақын, арқа орындаушылық мектебінің әнші-композиторы Ақан-сері Қорамсаұлы (1843-1913).
26 Батысқазақстандық әншілік мектептің іргетасын қалыптастырушы Мұхит Мералыұлы (1841-1918). «Айнамкөз», «Дүние-ай», «Зәуреш» әндері.
27 XIX ғ. көрнекті әншісі Әсет Найманбайұлы (1867-1922).
28 Біржан-сал және Ақан-сері дәстүрін жалғастырушы Жаяу Мұса Байжанов (1835-1929). «Ақ сиса», «Гауһар қыз», «Көгершін» әндері.
29 Естай Беркімбайұлының (1868-1946) «Қорлан» әніндегі лирика-драматургиялық мазмұнындағы романс жанрының белгілері.
30 Мәди Бапиұлы (1880-1921), Ыбырай Сандыбайұлы (1860-1932), Балуан Шолақ Баймырзаұлының мәңгілік әншілік өнері. «Үшқара», «Гәкку», «Ғалия» және т.б. туындыларындағы музыкалық-стильдік белгілер.
31 Қазақтың тұңғыш әйел әнші-композиторы Майра Уәлиқызы (1896-1929). Гармонь сүйемелімен орындалған «Майра», «Толқыма», «Бақша» әндері.
32 Абайдың музыкалық мұрасы. Әндеріндегі буындық жүйе.
33 Қазақстанда сырнай аспабының сүйемелімен ән орындау дәстүрі.
34 Гармоника аспабының пайда болу және таралу ареалы. Қол гармонның отаны. Жасалуы, түрлері және орындаушылық тәсілдері.
35 Баян аспабында шебер орындаушылар және ғалым-ұстаздардың еңбектері.

36 Білім жүйесінде орныққан нота сауаты бойынша баян аспабын меңгеру мүмкіндіктері. Мектеп-колледж- жоо-ның білім бағдарламалары.
37 Баян аспабында орындалатын музыкалық шығармалардың жанрлық түрлері. Пьеса, этюд, вариация, концерт, соната, полифониялық туындыларды орындау қажеттілігі.
38 Музыкалық аспапты меңгеру әдістері. Оң және сол қол қойылымы. Аппликатура туралы түсінік. Ырғақ және динамика сауаттылығы.
39 Жеке сабақты ұйымдастыру және оқушының өз бетімен дайындалуының маңыздылығы.
40 Музыкалық терминдер. Музыка екпіні. Динамикалық күш белгілері.

Балл жүйесінде қойылған қорытынды баға (ҚБ)	Баллдың сандық баламасы (С)	Баллдың әріптік баламасы (Ә)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау (Д)
95-100	4,0	A	Өте жақсы
90-94	3,67	A-	
85-89	3,33	B+	Жақсы
80-84	3,0	B	
75-79	2,67	B-	
70-74	2,33	C+	
65-69	2,0	C	Қанағаттанарлық
60-64	1,67	C-	
55-59	1,33	D+	
50-54	1,0	D	
25-49	0,5	FX	Қанағаттанарлықсыз
0-24	0	F	

Орындалатын репертуарлық нұсқа (1 күй)

Күйлер:
Халық күйлері:
«Ақсақ құлан»
«Нар идірген»
«Ел айырылған»
«Арнау»
«Сырым сазы»
«Кербез»
«Азамат кожа»
«Құланның тарпуы»
«Толқын»
«Көбік шашкан»
«Қазак ноғайдың айырылу күйі»
Құрманғазы:
«Төремұрат»
«Теріскакпай»
«Байжұма»
«Бұлбұлдың құрғыры»
«Айда бұлбұл, Айжан-ай», «Машина»
«Кішкентай»
«Серпер»
«Қайран шешем»
«Перовский марш»
«Ақбай»
«Итог»
Дәулеткерей:
«Балкаймак»
«Топан»
«Байжұма»
«Жігер»
«Ыскырма»
«Бұлбұл»
«Қос ішек»
«Қаражан ханым»
«Көркем ханым»
Тәттімбет:
«Саржайлау»
«Қос басар» «Сылқылдақ»
«Теріс қакпай»
«Бес төре»
«Көкейкесті»
«Айдос»
Қазанғап:
«Домалатпай ақжелең» «Көкіл»
«Жұртта калған»
«Бұран бел акжелең»

«18 жасар Балжан қыз» «Кербез ақжелең» «Орынбай акжелең»
Мәмен:
Ак Шолпан»
«Жалды кара»
Есір:
«Күнтай»
«Акжарма»
«Манатау»
Абыл:
«Абыл»
«Нарату»
Махамбет:
«Исатайдың актабаны-ай» «Қайран нарын»
«Өкініш»
«Жұмыр кылыш» «Шілтерлі терезе»
«Аңшының зары»
Раздық:
«Сал күрен»
Байжігіт:
«Қосбаскан»
«Былкылдақ»
«Көкбалак»
Боғда:
«Боғда»
Дина:
«Байжұма»
«Он алтыншы жыл»
«Жеңіс»
«Партия туралы күй»
«Әсем коңыр»
«Домалатпай»
«Науаи»
«Қаракаска ат»
«Көген түп»
Сейтек:
«Сексен ер»
«Бұлбұл Айша»
«16-жыл»
«Шәрипа»
«Жан таза»
Баламайсан:
«Баламайсан»
«Бес жорға»
Сүгір:
«Акку»
«Жолаушының жолды коңыры»
«Шалкыма»
«Кертолғау»
«Тел коңыр»
«Қосбасар»
«Майда коңыр»
Акбикеш:
Еспай:
Т.Момбеков:
«Салтанат»
«Жайдары»
«Анама»
«Қаратау шертпесі»
«Мың жылкы»

«Жігер»
«Бұлбұл»
«Ортпа»
«Айнам калды»
«Жалды кара»
А.Жайымов:
«Күй-экспромт»
« Жастар»
Қ.Ахмедьяров:
«Ақ кайың» «Қуаныш» «Атырау» «Нарын»
«Шынар»
С.Кусайынов: «Мереке»
М.Әубакиров**:** «Талас»
«Сары тебе», «Желдірме»
М.Хамзин:
«Қосбасар», «Белгісіз солдат», «Жайлау»,
Е.Үсенов: «Түркі әлемі», «Шәмші-дастан»

Қазак композиторларының шығармалары

Х.Тастанов	«Романс»
Л. Хамиди	«Серенада»
Л.Хамиди	«Қазак вальсы»
Л.Хамиди	«Романс» «Элегия»
Б.Жұманиязов	«Романс»
Б.Жұманияз	«Күй»
Е.Рахмадиев	«Мелодия»
А.Жұбанов	«Ария»
С.Мұхамеджанов	«Танғы эуен»
М.Әубакиров	«Қаракат»
А.Жайымов	«Ой толкыны»
А.Жайымов	«Әуен»
С.Балмаганбетов	«Күй дастан»
Н.Тілендиев	«Акку»
С.Мұхамеджанов	«Шаттық отаны»

К.Күмісбеков «Вальс» Е.Үсенов «Қосбасар»
М.Тналин «Жайлаубиі»

Фортепиано сүйемелімен орындалатын шығармалар

М. де Фалья «Испан биі»
В.Монти «Чардаш»
Ф.Лист «Венгерская рапсодия»
И.Гайдн «Венгерское рондо»
П.Сарасатте «Испанский танец»
Г.Гендель «Соната» №2
Л.Бетховен «Марш»
Н.Паганини «Каприсы» № 9,10,20,24.
В.Глюк «Мелодия»
А.Вивальди «Адажио»
Ф.Шуберт «Аллегретто грациозо», «Ария»,
«Серенада»
Ш.Данкля «Вариации на тему Доницетти»
И.С.Бах «Увертюра», «Скерцо»
И.Брамс № 1,2,5,6 венгер билері
Н.Паганини «Три темы с вариациями»
В.Моцарт «Менуэт» ре-мажор,«Сонатина» соль-мажор, «Түрік маршы»
3.Палиашвили «Лекури»
А.Хачатурян «Қылышпен билеу»
У.Гаджибеков «Фантазия»
Ф.Крейслер «Гавот»
К.Сен-Санс «Лебедь»
М.Глинка - М.Балакирев «Жаворонок» өнд.О.Глуков.
А.Алябьев - А.Вьетан
П.Чайковский
Н.Римский - Корсаков
С.Рахманинов
С.Рахманинов
С.Рахманинов
Д.Шостакович
Н.Будашкин
«Соловей»
«Русский танец»
«Полет шмеля»
«Серенада»
«Вокализ»
«11ляска цыганок» өнд. С. Душнин
«Элегия»
«Концерт» 1-часть
35
А.Цыганков
А.Цыганков Г.Шендерев
Н.Будашкин Г.Динику П.Нечепоренко
М.Огинский
В. Андреев А.Варламов
С.Язов
А.Зубцов
В.Петренко
Доброходов
А.Холминов
В.Калинкин Орыстың халық әні
«Плясовые наигрыши» «Фантазия»
«Вдоль да по речке» «Концертные вариации» «Мартовский хоровод»
«Час да по часу»
«Полонез»
«Испанский танец»
«Қызыл сарафан» «Абыр-сабыр»
Концертные вариации на тему «Чардаш»
«Концерт»-I часть «Саратов саздары»
«Фантазия»
«Фантазия»
«Фантазия»
«Коробейникиге» жазылган фантазия өнд.М.Рожков
Г.Меняев.Обр.Бекназарова «Цыганская венгерка»
Е.Брусиловский «Румын әуендері» өнд.М.Әубакиров

Қазақ композиторларының күрделі формадағы шығармалары

Х.Тастанов**.** «Фантазия»
М.Әубакиров. «Балдаурен»-1,2,3 бөлімдері, «Концерттік күй»
«Жас екпін».
С.Шебельский- «Той бастар»
А.Жайымов**.** «Шалкыма»
М.Қойшыбаев. «Қызыл құм»,
Н.Тілендиев. «Алтын дән», «Отырар туралы поэма»
Д.Ботбаев. «Бәйге», «Көңілді жастар»
Е.Үсенов. «Майра әніне фантазия», «Шәмші - дастан», «Түркі элемі»
Қ.Ахмедьяров. «Арпалыс»

Негізгі және косымша әдебиеттер тізімі

1.А.Жұбанов «Ән-күй сапары» -Алматы «Ғылым» баспасы, 1976

2.А.Жұбанов «Қазақ композиторларының өмірі мен творчествосы» -Алматы, 1942
3.А.Жұбанов «Ғасырлар пернесі» -Алматы, «Жазушы» баспасы, 1975
4.А.Жұбанов «Құрманғазы» -Алматы, 1960
5.А.Жұбанов «Өскен өнер» -Алматы «Ғылым» баспасы, 1985
6.«Күй кайнары» (құрастырған А. Райымбергенов,
С.Аманова) Алматы, «Өнер» 1990
7.А.Жайымов «Домбыра ойнау өнері» 1-2 бөлім. -А., 1999
8.Қ. Ахмедияров «Сарыарқа» (Құрманғазы күйлері).- А.,1994
9.Қ.Ахмедияров «Жігер» (Дәулеткерей күйлері). -А., 1996
10.Қ. Ахмедияров «Әсем коңыр» (Дина күйлері) -А., 1997
11.Қ. Ахмедияров «Есірдің күйлері» - А., 1999
12. К. Сахарбаева «Атырау эн-күй мұхиты» - А., 2002
13. К. Сахарбаева «Домбыраға арналған хрестоматия»-А., 2003
14. А. Сейдімбеков «Күй шежіре» - А., 1992
15. А. Сейдімбеков «Қазак күй өнері» - А., 2000
16. Ө. Спанов «Домбыра үйренейік» - А., 1992
17. Х. Тастанов «Домбыра үйрету эдістері» - А., 1967
18. Б. Ыскаков «Салтанат» - А., 1997
19. Б. Ыскаков « Домбыра үйрету сабақтары» Қазакстан мұғалімі. -А., 2004
20. «Қазақтың музыкалык фольклоры». - «Ғылым» А., 1982
21. Т. Мерғалиев «Домбыра сазы» -«Ғылым» Алматы, 1972
22. Қазак совет энциклопедиясы. -Алматы, 1975
23. «Қазак халкының аспап музыкасы» (құрастырған З. Жанұзакова) -Алматы, 1964
24. «Маңғыстау күйлері» (құрастырған, нотаға түсірген Роза Айдарбаева) Шевченко, 1987
25.Т.Мергалиев «Жаңа дэуір жыршысы».-Алматы, 1980
26.А.Мұхамбетова «Казахский кюй - как синкретический жанр» -А., 1990 38
27.А.Мұхамбетова «О программности казахской народной инструментальной музыки» - М., 1973.
28.Б.Сарыбаев «Казахские народные инструменты» -А., 1978.
29.Б.Сарыбаев «Күй нотаға толык түссін». Жалын -1981 №1
30.«Тәттімбет жэне Арка күйлері» (құр. А.Токтаған, М.Әбуғазы) -А., 2005
31.Тәттімбет «Саржайлау» (құр. Е. Үсенов) -А., 1988.
32. А.Тоқтағанов «Күй - Тәнірдің күбірі» -А., 1996
33. А.Токтағанов «Атыраудың 62 Акжелеңі» -А.,2000 «Өлке»
34. А.Токтағанов «Ұлттык машыктан алшак кетпейік» -А., Астана дауысы, 1993.
35. У. Бекенов «Шертпе күй шеберлері» -А., 1997.
36. Т. Мергалиев., С.Бүркіт., О.Дүйсен «Қазак күй тарихы» -А., 2000
37. О.Дүйсен, С. Бүркітов «Қазактың халык күйлері» -А., 1996
38. М.Әуезов «Әдебиет тарихы»
39. Б.Мүптекеев, С. Медеубеков «Жетісу күйлері» -А., 1998
40. Ә. Марғұлан « Ежелгі жыр аңыздар» -А., 1985
41. Ә. Қоңыратбаев « Қазак фольклорының тарихы» -А., «Ана тілі» 1991
42. Қазанғап «Акжелең» (құр. А. Райымбергенов) -А., 1984.
43. Сүгір «Қаратау шертпесі» (құр. А. Токтағанов, Ғ.Ұлтарахова, М. Әбуғазы) -А., 2006
44. Б. Қаракұлов «Асыл мұра» -А., 1981
45. М.Мағауин «Бес ғасыр жырлайды» -А., 1984
46. М.Мағауин «Күй иесі - Байжігіт» -Жұпдыз,1993 №12
47. М. Мағауин «Қазак тарихының әліппесі» -Жұлдыз, 1993 №